

Näkökulmia jakson 4 taitoukeamaan

Lue kaksi dokumenttia Euroopan unionin elpymispaketista.

a) Miten niissä suhtaudutaan elpymispakettiin? (6 p.)

- Dokumentti A on uutinen, joka kertoo kahden kansanedustajan suhtautuvan elpymispakettiin kielteisesti. Heikki Autto (kok) tulkitsee elpymispaketin rikkovan EU:n perussopimuksen periaatteita ja johtavan myöhemmin unionin ongelmiin. Kaisa Juuso (ps) pitää hänkin elpymispakettia EU:n sopimusten vastaisena ja uskoo, että yhteiseen velkaan perustuvia paketteja tulee jatkossa lisää, mikä lisää Suomen velkaantumista.
- Dokumentti B on valtiovarainministeriön tiedote, joka suhtautuu elpymispakettiin positiivisesti. Siinä korostetaan, että elpymispaketti uudistaa unionia ja lisää sen kilpailukykyä. Lisäksi tekstissä korostetaan elpymispaketin ainutkertaisuutta ja tuodaan esiin solidaarisuus toisia jäsenvaltioita kohtaan. Solidaarisuuden puuttumisen väitetään uhkaavan unionin olemassaoloa.

b) Pohdi, mitkä tekijät voisivat selittää suhtautumisen eroja. (6 p.)

- Kansanedustajien mielipiteisiin on luultavasti vaikuttanut heidän aito huolensa elpymispaketin ongelmista. Elpymispakettia arvosteltiin paljon, ja sen väitettiin olevan ristiriidassa EU:n perussopimusten kanssa. Myös eduskunnan perustuslakivaliokunta pohti pitkään, onko ristiriitaa olemassa.
- Kansanedustajien kannanottoihin on voinut vaikuttaa myös se, että sekä Kokoomus että Perussuomalaiset olivat oppositiossa tuohon aikaan. Kansanedustajat saattoivat siis arvostella kärjekkäästi elpymispakettia, sillä sen hyväksyminen oli kiinni hallituspuolueista.
- VM:n arvioon on saattanut vaikuttaa kirjoittajien aito usko elpymispaketin hyödyllisyyteen ja välttämättömyyteen. VM:n tekstin mukaisia kantoja esitettiin paljon.
- VM:n näkemyksiin on voinut vaikuttaa myös se, että hallitus ja sen valtiovarainministeri olivat elpymispaketin hyväksymisen kannalla.

c) Miten Euroopan keskuspankki yrittää vaikuttaa euromaiden talouteen? (8 p.)

- EKP hoitaa euroalueen rahapolitiikkaa. Sen avulla EKP yrittää luoda edellytyksiä talouskasvulle ja hyvinvoinnille.
- Tavoitteisiin pääseminen edellyttää hintavakautta. EKP yrittää pitää inflaation keskipitkällä aikavälillä kahdessa prosentissa per vuosi.
- EKP:n keskeinen keino vaikuttaa talouteen on korkojen säätely, sillä ohjauskoron avulla se pystyy vaikuttamaan yleiseen korkotasoon. Noususuhdanteessa korkoa nostetaan, jotta inflaatio ei kiihtyisi liikaa, ja laskusuhdanteessa korkoa vuorostaan lasketaan talouden elvyttämiseksi.
- EKP voi harjoittaa myös määrällistä elvytystä. Tällä tarkoitetaan arvopapereiden ostamisesta markkinoilta, mikä lisää rahan tarjontaa.
- EKP voi yrittää vaikuttaa euron ulkoiseen arvoon valuuttainterventioilla. Tällöin se ostaa tai myy euroja hyödyntäen hallussaan olevaa valuuttavarantoa.